

Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Spargelproduktion

- Arbeitsblatt für die Unterweisung von Saisonarbeitskräften -

Landwirtschaftliche Berufsgenossenschaft Mittel- und Ostdeutschland
- Technischer Aufsichtsdienst -

Auch für Saisonarbeiter trägt der Unternehmer die Verantwortung für deren Sicherheit und Gesundheitsschutz. Das heißt, dem Unternehmer obliegen aus Unfallverhütungsvorschriften (VSGen) und aus staatlichen Arbeitsschutzvorschriften bestimmte Pflichten:

- Der Unternehmer hat geeignete persönliche Schutzausrüstung unentgeltlich zur Verfügung zu stellen (VSG 1.1 § 14), so z.B.:
  - Sicherheitsschuhe (DIN EN 354 S 2) beim Umgang mit landwirtschaftlichen Fahrzeugen und Geräten (Traktorfahrer, Gabelstaplerfahrer),
  - Wetterschutzkleidung für Arbeiten bei Regen,
  - Kälteschutzkleidung für Arbeiten in Kälte,
  - Schutzhandschuhe.

- Die Anforderungen an die sicherheitstechnische und arbeitsmedizinische Betreuung der Saisonarbeitskräfte sind als erfüllt anzusehen, wenn eine sicherheitstechnische und arbeitsmedizinische Bewertung der Arbeitsplätze vorliegt (VSG 1.2 § 1 DA).
Dazu kann auch Anlage 1 genutzt werden.

- Der Unternehmer muss sicherstellen, dass nach einem Unfall sofort Erste Hilfe geleistet und eine erforderliche ärztliche Versorgung unverzüglich veranlasst wird (VSG 1.3 § 1). Das bedeutet u.a., dass bei Außenarbeiten (Spargelpflanzen, Spargelstechen) in allen Arbeitsgruppen ein Ersthelfer, Erste-Hilfe-Material und eine geeignete Nachrichtenverbindung (z. B. ein Handy) für den Notfall vorhanden sein müssen (VSG 1.3 § 1 DA, § 2, § 4).

- Der Unternehmer hat die Arbeitskräfte jeweils vor der Beschäftigung zur Arbeitssicherheit und zum Gesundheitsschutz zu unterweisen (VSG 1.1 § 3). Das gilt auch für ausländische Saisonarbeitskräfte. Die Unterweisung muss für die Arbeitskräfte verständlich sein, d.h., sie muss in der Landessprache der Arbeitskräfte erfolgen.
Es ist dringend angeraten, die Unterweisungen in einem Unterweisungsbuch (bei der LBG Mittel- und Okostenlos erhältlich) zu dokumentieren und unterschreiben zu lassen.
Inhaltliche Schwerpunkte der Unterweisung sind in der Anlage 1 aufgeführt (in deutscher und in polnischer Sprache). Sie müssen jedoch in jedem Fall entsprechend den betrieblichen Gegebenheiten konkretisiert werden.

- Der Unternehmer hat sicher zu stellen, dass technische Arbeitsmittel nur in **sicherem** Zustand eingesetzt werden (VSG 1.1 § 1 DA 2; VSG 3.1).

<p><u>Anlage 1</u></p> <p>Unterweisung zu Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Spargelproduktion</p>	<p><u>Załącznik nr 1</u></p> <p>Instrukcja bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy produkcji szparagów</p>
<p>1. <u>Allgemeines Verhalten</u></p>	<p>1. <u>Allgemeines Verhalten</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> – Der unmittelbar Vorgesetzte ist ..... Den Anordnungen des Vorgesetzten ist unbedingt Folge zu leisten. – Im Falle eines Unfalls oder bei Krankheit ist der Vorgesetzte sofort zu informieren. – Ersthelfer in der Arbeitsgruppe ist ..... – Das Erste-Hilfe-Material befindet sich ..... – Gemäß einer betrieblichen Anweisung ist der Genuss von Alkohol während der Arbeitszeit untersagt. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bezpośrednim przełożonym jest ..... Względem zarządzeń przełożonego obowiązuje bezwarunkowe posłuszeństwo. – O nieszczęśliwym wypadku albo chorobie należy natychmiast powiadomić przełożonego. – Udzielającym pierwszej pomocy w grupie roboczej jest ..... – Środki pierwszej pomocy znajdują się ..... – Zgodnie z instrukcją zakładową spożywanie alkoholu w czasie pracy jest zakazane.
<p>2. <u>Spargel pflanzen</u> 2.1 <u>Arbeitsverfahren</u></p>	<p>2. <u>Sadzenie szparagów</u> 2.1 <u>Metoda pracy</u></p>
<p>Während des Pflanzvorganges läuft die Maschine auf ihren Stützrädern. Zum Pflanzen werden zwei Personen benötigt, die links und rechts des Pflanzrades sitzen. Die Personen legen die Pflanzen abwechselnd auf das Pflanzrad.</p>	<p>Podczas procesu sadzenia maszyna posuwa się na kołach podporowych. Do sadzenia potrzebne są dwie osoby, które siedzą po lewej i prawej stronie koła wysadzającego. Osoby te kładą naprzemian rośliny na koło wysadzające.</p>

<p>2.2 Mögliche Gefährdungen</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anfahren und Überfahren von Personen und Einrichtungen – Ausrutschen beim Auf- und Abstieg – Aufenthalt im Gefahrenbereich – Verletzungsgefahr beim An- und Abbau – Verletzungsgefahr durch bewegte Teile – Teilnahme am öffentlichen Straßenverkehr 	<p>2.2 Możliwe zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Potrącenie i przejechanie osób i urządzeń – Poślizgnięcie się przy wchodzeniu i schodzeniu – Przebywanie w strefie zagrożenia – Niebezpieczeństwo zranienia przy montażu i demontażu – Niebezpieczeństwo zranienia przez części ruchome – Uczestnictwo w publicznym ruchu drogowym
<p>2.3 Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln</p> <ul style="list-style-type: none"> – nicht zwischen Zugmaschine und Anbaugerät treten, – während der Betätigung des Krafthebers nicht im Hubbereich aufhalten, – nicht im Arbeits- und Schwenkbereich aufhalten, – feste Schuhe tragen, – beim Traktor fahren Sicherheitsschuhe tragen, – Mitfahrt auf Trittflächen oder Plattformen während der Arbeit nur für die vorgesehenen Personen zulässig, – Mitfahrt von Personen auf der Pflanzmaschine im öffentlichen Straßenverkehr nicht zulässig, – vor Fahrtantritt auf öffentlichen Straßen Beleuchtungsträger anbringen. 	<p>2.3 Środki ochronne i zasady zachowania się</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nie wkraczać między ciągnik i narzędzia uprawowe. – Podczas uruchamiania podnośnika nie przebywać w zasięgu wzniosu. – Nie przebywać w zasięgu pracy i obrotu. – Nosić mocne obuwie. – Przy jeździe ciągnikiem nosić obuwie ochronne. – Jazda na stopniach lub platformach podczas pracy jest dozwolona tylko dla przewidzianych do tego osób. – Jazda osób na sadzarce w publicznym ruchu drogowym jest niedozwolona. – Przed włączeniem się do ruchu na drogach publicznych zamocować nośniki oświetlenia.

<p>2.4 Verhalten im Gefahrfall oder bei Störungen</p>	<p>2.4 Postępowanie w wypadku zagrożenia albo przy zakłóceniach</p>
<ul style="list-style-type: none"> – bei Gefahr sofort Antrieb ausschalten, Feststellbremse betätigen und Motor nach Betriebsanleitung stillsetzen, – Reparatur- und Wartungsarbeiten nur bei Stillstand des Motors und des Aggregates durchführen. – Sicherheitshinweise (z.B. Piktogramme) an der Maschine beachten. 	<ul style="list-style-type: none"> – W razie niebezpieczeństwa natychmiast wyłączyć napęd, uruchomić hamulec postojowy i zatrzymać silnik zgodnie z instrukcją obsługi. – Prace naprawcze i konserwacyjne przeprowadzać tylko po unieruchomieniu silnika i agregatu. – Przestrzegać wskazówek bezpieczeństwa umieszczonych na maszynie (na przykład piktogramy).
<p>3. Folienlegen und -aufnehmen 3.1 Arbeitsverfahren</p>	<p>3. Układanie i zdejmowanie folii 3.1 Metoda pracy</p>
<p>Das Folienlegegerät läuft als Aufsattelgerät am Traktor. Das Ablegen der Folie kann mit oder ohne mechanischen Antrieb erfolgen. Dieser Arbeitsgang wird durch zwei oder mehrere Arbeitskräfte begleitet, wobei diese unmittelbar seitlich bzw. hinter dem Gerät arbeiten, um die abgelegte Folie mit Erdreich zu fixieren.</p>	<p>Urządzenie do układania folii pracuje się jako narzędzie naczepione na ciągniku. Odkładanie folii może następować przy wykorzystaniu mechanicznego napędu albo bez niego. Ten cykl pracy obsługuje dwóch lub kilku pracowników, przy czym pracują oni bezpośrednio z boku względnie za urządzeniem, żeby odłożoną folię przykładać ziemią.</p>
<p>3.2 Mögliche Gefährdungen und Belastungen</p>	<p>3.2 Możliwe zagrożenia i obciążenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Aufenthalt im Gefahrenbereich – Verletzung durch Quetschen z.B. <ul style="list-style-type: none"> • beim Einlegen der Folienrolle, • beim Folienabrollen, • beim Folienaufrollen. – Verletzungsgefahr beim An- und Abbau 	<ul style="list-style-type: none"> – Przebywanie w obszarze zagrożenia – Obrażenie w wyniku zgniecenia, np.: <ul style="list-style-type: none"> • przy wkładaniu zwoju folii, • przy odwijaniu folii, • przy zwijaniu folii. – Niebezpieczeństwo zranienia przy montażu i demontażu

3.3 Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln	3.3 Środki ochronne i zasady zachowania się
<ul style="list-style-type: none"> – nicht auf dem Gerät mitfahren, – feste Schuhe tragen, – beim Traktor fahren Sicherheitsschuhe tragen, – Störungsbeseitigung nur bei Stillstand bzw. abgeschaltetem Antrieb des Folienlegegerätes, – bei An- und Abbau nicht zwischen Zugmaschine und Anbaugerät treten. – nicht im Arbeits- und Schwenkbereich aufhalten 	<ul style="list-style-type: none"> – Nie jeździć na urządzeniu. – Nosić mocne obuwie. – Przy jeździe ciągnikiem nosić obuwie ochronne. – Usuwanie zakłóceń dokonywać tylko po zatrzymaniu względnie wyłączeniu napędu urządzenia do odkładania folii. – Przy montażu i demontażu nie wkraczać pomiędzy ciągnik i narzędzia uprawowe. – Nie przebywać w zasięgu pracy i obrotu.
4. Spargel stechen 4.1 Arbeitsverfahren	4. Wycinanie szparagów 4.1 Metoda pracy
<p>Der Einsatzort befindet sich im Freien. Der Spargel wird per Hand gestochen und in Kisten gesammelt. Die Kisten werden mit Kleinmechanisierungsmitteln transportiert.</p>	<p>Miejsce pracy znajduje się na wolnym powietrzu. Szparagi wycina się ręcznie i gromadzi w skrzyniach. Skrzynie są transportowane środkami małej mechanizacji.</p>
4.2 Mögliche Gefährdungen und Belastungen	4.2 Możliwe zagrożenia i obciążenia
<ul style="list-style-type: none"> – Stichverletzungen – Witterungseinflüsse – Rückenbelastungen – Handbelastungen – Hautbelastungen 	<ul style="list-style-type: none"> – Zranienie wskutek ukłucia – Wpływy atmosferyczne – Obciążenia pleców – Obciążenia rąk – Obciążenia skóry
4.3 Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln	4.3 Środki ochronne i zasady zachowania się
<ul style="list-style-type: none"> – bei der Arbeit dem Wetter entsprechende Kleidung tragen (u. U. Sonnenschutz), – feste Schuhe tragen, – bei Hautproblemen Baumwollhandschuhe mit gummierten Griffflächen tragen, – Stechmesser nur für die Spargelernte benutzen, nicht damit spielen oder necken, – Spargel am besten in leichter Grätschstellung in gebückter Haltung stechen, 	<ul style="list-style-type: none"> – Przy pracy nosić odzież odpowiednią do pogody (między innymi osłonę przed słońcem). – Nosić mocne buty. – Przy problemach ze skórą nosić rękawice bawełniane z gumowaną powierzchnią chwytu. – Noża do wycinania używać tylko do zbioru szparagów; nie bawić się nim ani nie prze

<ul style="list-style-type: none"> – Spargel nicht in kniender Haltung stechen , da dies einen zu hohen Kraftaufwand erfordert, – zur Minderung der Handgelenksbeanspruchung Stechmesser und Glättkelle ab und zu wechseln, – Kisten nicht überfüllen (höchstens 15 kg). 	<p>komarzać</p> <ul style="list-style-type: none"> – . Szparagi najlepiej wycinać w lekko rozkroczonej i pochylonej postawie. – Nie wycinać szparagów w pozycji klęczącej, ponieważ wymaga ona zbyt dużego wyężenia sił. – Dla zmniejszenia obciążenia przegubu ręki zmieniać od czasu do czasu nóż do wycinania i wygładzarkę. – Nie przepelniać skrzyń (najwyżej 15 kg).
<p>5. <u>Waschen und Sortieren</u></p> <p>5.1 <u>Mögliche Gefährdungen</u></p>	<p>5. <u>Mycie i sortowanie</u></p> <p>5.1 <u>Możliwe zagrożenia</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> – Quetschen, Scheren oder Schneiden – elektrischer Strom 	<ul style="list-style-type: none"> - Zgniecenie, przycięcie albo przecięcie – Prąd elektryczny
<p>5.2 <u>Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln</u></p>	<p>5.2 <u>Środki ochronne i zasady zachowania się</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> – vor jeder Inbetriebnahme Funktion und Vollständigkeit der Schutz- und Sicherheitseinrichtungen überprüfen, – nicht unter die Messerabdeckungen greifen, – nicht unter das Transportband greifen, – Schutzgitter nicht hochklappen, – Sicherheitseinrichtungen nicht abbauen. – für Reinigungs-, Reparatur- und Wartungsarbeiten Maschine abschalten und vom Stromnetz trennen, gegen unbefugtes Wiedereinschalten sichern, dabei elektrischen Endschalter nicht außer Funktion setzen, – nach Abschluss der Arbeiten alle Sicherheitseinrichtungen wieder ordnungsgemäß montieren, – bei Reinigungsarbeiten an Schneideinrichtungen geeignete Hilfsmittel (z. B. Handfeger) benutzen, auch stehende Messer sind gefährlich und können schwe 	<ul style="list-style-type: none"> – Przed każdym uruchomieniem sprawdzić działanie i kompletność urządzeń ochronnych i zabezpieczających. – Nie sięgać pod osłony noży. – Nie sięgać pod przenośnik taśmowy. – Nie podnosić siatki ochronnej. – Nie demontować urządzeń zabezpieczających. – Do czyszczenia, napraw i konserwacji maszynę wyłączyć i odłączyć od sieci elektrycznej; zabezpieczyć przeciwko ponownemu nieupoważnionemu włączeniu, przy czym nie wyłączać funkcji elektrycznego wyłącznika krańcowego. – Po skończeniu pracy wszystkie urządzenia zabezpieczające złożyć zgodnie z przepisami. – Przy pracach czyszczących używać do urządzeń tnących odpowiedni środek pomocniczy (na przykład ręczną zmiotkę);

re Schnittverletzungen verursachen.	także stojące noże są niebezpieczne i mogą spowodować poważne rany cięte.
5.3 Verhalten im Gefahrfall oder bei Störungen	5.3 Postępowanie w wypadku niebezpieczeństwa albo przy zakłóceniach
<ul style="list-style-type: none"> – bei Gefahr Maschine sofort abschalten, – keine Arbeiten an elektrischen Anlagen durchführen, das ist nur Elektrofachkräften gestattet. 	<ul style="list-style-type: none"> – W razie niebezpieczeństwa maszynę natychmiast wyłączyć. – Nie przeprowadzać żadnych prac przy urządzeniach elektrycznych; dokonywanie tych prac jest dozwolone tylko wyspecjalizowanym elektrykom.
6. Lagerung und Kühlung	6. Składowanie i chłodzenie
6.1 Mögliche Gefährdungen	6.1 Możliwe zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Gabelstaplereinsatz – Kälte – elektrischer Strom 	<ul style="list-style-type: none"> – Używanie wózka podnośnego widłowego – Zimno – Prąd elektryczny
6.2 Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln	6.2 Środki ochronne i zasady zachowania się
6.2.1 Allgemein	6.2.1 Uwagi ogóln
<ul style="list-style-type: none"> – Benutzung von Gabelstaplern nur nach vorheriger Unterweisung und mit Auftrag (siehe dazu Betriebsanweisung in Anlage 2), – beim Gabelstapler fahren Sicherheitsschuhe tragen, – Verkehrswege freihalten, – auf fahrende Gabelstapler achten, – an Kältearbeitsplätzen die bereitgestellte Schutzausrüstung tragen (z.B. Kälteschutzjacke, -hose, -stiefel, Handschuhe, Mütze). 	<ul style="list-style-type: none"> – Wózki podnośne widłowe używać tylko po uprzednim przeszkoleniu i na zlecenie (patrz Instrukcja obsługi w Załączniku nr 2). – Przy jeździe ciągnikiem nosić obuwie ochronne. – Nie zastawiać dróg komunikacyjnych. – Zwracać uwagę na wózki podnośne widłowe będące w ruchu. – Na stanowiskach pracy w chłodniach nosić przygotowane wyposażenie ochronne (np. ochronną kurtkę, spodnie i buty zabezpieczające przed zimnem, rękawice i czapkę).
6.2.2 Schockkühlung	6.2.2 Chłodzenie wstrząsowe
<ul style="list-style-type: none"> – Nur betreten, wenn Anlage von der Stromversorgung getrennt wurde, – keine Reparaturarbeiten an der Anlage 	<ul style="list-style-type: none"> – Wchodzić tylko wówczas, gdy urządzenie jest odcięte od zasilania w energię elektryczną.

durchführen, das ist nur Fachkräften (Kühltechniker, Elektrofachkräften) gestattet.	– Nie przeprowadzać żadnych prac naprawczych przy urządzeniu; wykonywanie tych napraw jest dozwolone tylko specjalistom (technikom chłodnictwa, elektrotechnikom).
7. Schälen	7. Obieranie
7.1 Mögliche Gefährdungen	7.1 Möżliwe zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Schnittverletzungen – Quetschgefahr durch Transportrollen des Containers – elektrischer Strom 	<ul style="list-style-type: none"> – Rany cięte – Niebezpieczeństwo zgniecenia przez rolki transportowe kontenera – Prąd elektryczny
7.2 Schutzmaßnahmen und Verhaltensregeln	7.2 Środki ochronne i zasady zachowania się
7.2.1 Allgemein	7.2.1 Uwagi ogólne
<ul style="list-style-type: none"> – vor Beginn der Arbeit Hände waschen, Hautschutzmaßnahmen durchführen, 	<ul style="list-style-type: none"> – Przed początkiem pracy umyć ręce. Zastosować środki chroniące skórę.
7.2.2 Maschinenschälung	7.2.2 Obieranie mechaniczne
<ul style="list-style-type: none"> – vor Inbetriebnahme alle Schutzeinrichtungen (wie z.B. Maschinenhaube und Rückwand) ordnungsgemäß schließen, – Container unter den Schälbereich der Maschine fahren (Achtung! Quetschgefahr durch Transportrollen!) – für Reinigungs-, Reparatur- und Wartungsarbeiten Maschine abschalten und vom Stromnetz trennen, gegen unbefugtes Wiedereinschalten sichern, nach Abschluss der Reinigungs-, Reparatur- und Wartungsarbeiten alle Sicherheitseinrichtungen wieder ordnungsgemäß montieren 	<ul style="list-style-type: none"> – Przed uruchomieniem całe wyposażenie ochronne (jak na przykład kołpak maszyny i tylną ścianę) prawidłowo zamknąć. – Kontener przesunąć pod strefę obierania maszynowego. (Uwaga! Niebezpieczeństwo zgniecenia przez rolki transportowe!) – Do czyszczenia, napraw i konserwacji maszynę wyłączyć i odłączyć od sieci elektrycznej; zabezpieczyć przeciwko ponownemu nieupoważnionemu włączeniu. Po zakończeniu czyszczenia, napraw i konserwacji wszystkie urządzenia zabezpieczające złożyć zgodnie z przepisami.
7.2.3 manuelle Schälung	7.2.3 Obieranie ręczne
<ul style="list-style-type: none"> – nur mit scharfen Messern schälen, – persönliche Schutzausrüstung benutzen 	<ul style="list-style-type: none"> – Obierać tylko ostrymi nożami. – Korzystać z osobistego wyposażenia och

<p>(z.B. Gummischürze oder falls notwendig Nitrilhandschuhe).</p>	<p>ronnego (na przykład z gumowego fartucha albo, jeśli niezbędne, z nitrilowych rękawic).</p>
<p>7.3 Verhalten im Gefahrfall oder bei Störungen</p>	<p>7.3 Postępowanie w wypadku niebezpieczeństwa albo przy zakłóceniach</p>
<ul style="list-style-type: none"> – bei Gefahr Maschine sofort abschalten, – keine Arbeiten an der elektrischen Anlage durchführen, das ist nur Elektrofachkräften gestattet. 	<ul style="list-style-type: none"> – W razie niebezpieczeństwa maszynę natychmiast wyłączyć. – Nie przeprowadzać prac przy urządzeniach elektrycznych; dokonywanie tych napraw jest dozwolone tylko specjalistom elektrykom.

BETRIEBSANWEISUNG

Betrieb:

Arbeitsbereich:

Gabelstapler

1. ANWENDUNGSBEREICH

Betrieb von Gabelstaplern

2. GEFAHREN FÜR MENSCH UND UMWELT

- unkontrollierte Bewegungen durch unbefugte Benutzer
- unkontrollierte Bewegungen durch unbeabsichtigtes Ingangsetzen
- Umsturz
- Herabfallen von Gegenständen
- Anfahren und Überfahren von Personen und Einrichtungen
- Gesundheitsgefahren durch hohe Abgaskonzentration (Verbrennungsmotoren)

3. SCHUTZMAßNAHMEN UND VERHALTENSREGELN

- Bedienung nur durch unterwiesene Personen mit nachgewiesener Fähigkeit und mit Auftrag,
- Unfallverhütungsvorschrift VSG 3.1 und Betriebsanleitung beachten,
- vor Arbeitsbeginn betriebssicheren Zustand überprüfen,
- Fahrzeug nur vom Fahrersitz aus in Bewegung setzen,
- örtliche Geschwindigkeitsbeschränkungen beachten,
- Straßenverkehrsordnung beachten,
- unnötiges Laufenlassen des Motors vermeiden (Vergiftungsgefahr),
- beim Abstellen oder Verlassen des Fahrzeuges Feststellbremse anziehen und Schlüssel abziehen,
- keine Mitnahme von Personen.

4. VERHALTEN BEI STÖRUNGEN

bei Störungen (Versagen der Bremsen, Lastaufnahmemittel beschädigt, auslaufendes Öl usw.), die die Arbeitssicherheit beeinträchtigen, Stapler stillsetzen, erst nach ordnungsgemäßer Mängelbeseitigung wieder in Betrieb nehmen.

5. VERHALTEN BEI UNFÄLLEN, ERSTE HILFE

- Stapler stillsetzen, nach Möglichkeit Verletzten bergen,
- Erste-Hilfe-Maßnahmen einleiten (Blutung stillen, verletzte Gliedmaßen ruhigstellen, Schock bekämpfen).
- Unfall melden.

Ersthelfer:.....

Notruf: Notarzt:.....

Rettungsdienst:.....

- Vorgesetzten verständigen.

6. INSTANDHALTUNG, ENTSORGUNG

Reparaturen nur von befähigten Personen durchführen lassen, zur Wartung und Instandhaltung Betriebsanleitung beachten.

7. FOLGEN DER NICHTBEACHTUNG

Gesundheitliche Folgen: Verletzung, Erkrankung.

Datum:

Unterschrift:

INSTRUKCJA OBSŁUGI

Zakład:

Zakres pracy:

Wózek podnośny widłowy

1. ZAKRES STOSOWANIA

Eksplatacja wózków podnośnych widłowych

2. ZAGROŻENIA DLA CZŁOWIEKA I ŚRODOWISKA

- niekontrolowane ruchy ze strony nieuprawnionych użytkowników,
- niekontrolowane ruchy z powodu niezamierzonego uruchomienia,
- przewrócenie,
- spadnięcie przedmiotów,
- potrącenie i przejechanie osób i urządzeń,
- zagrożenia dla zdrowia z powodu wysokiej koncentracji spalin (silniki spalinowe).

3. ŚRODKI OCHRONNE I ZASADY ZACHOWYWANIA SIĘ

- Obsługa tylko przez osoby przeszkolone ze stwierdzonymi umiejętnościami i zleceniem.
- Przestrzegać przepisu dotyczącego zapobiegania wypadkom VSG 3.1 i instrukcji obsługi.
- Przed rozpoczęciem pracy zbadać stan pod względem bezpieczeństwa eksploatacji.
- Pojazd uruchamiać tylko z pozycji siedzenia kierowcy.
- Przestrzegać lokalnych ograniczeń prędkości.
- Przestrzegać kodeksu drogowego.
- Unikać niepotrzebnej pracy silnika (niebezpieczeństwo zatrucia).
- Przy odstawieniu lub pozostawieniu pojazdu zaciągnąć hamulec postojowy i wyjąć kluczyk.
- Nie przewozić osób.

4. POSTĘPOWANIE W WYPADKU ZAKŁÓCEŃ

Przy uszkodzeniach, które naruszają bezpieczeństwo pracy (awaria hamulców, uszkodzony mechanizm uchwytu ładunków, wyciekający olej itd.), wózek podnośny wyłączyć z eksploatacji; uruchomić ponownie dopiero po prawidłowym usunięciu usterki.

5. POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKÓW, PIERWSZA POMOC

- Wózek wyłączyć z eksploatacji; ratować rannego według możliwości.
- Wszczęć działania pierwszej pomocy (zahamować krwawienie, poszkodowane członki unieruchomić, przeciwdziałać reakcji szokowej).
- Zgłosić wypadek.

Udzielający pierwszej pomocy:.....

Telefon awaryjny: Lekarz pogotowia ratunkowego:..... Służba ratownicza:.....

- Zawiadomić przełożonego.

6. KONSERWACJA, UTYLIZACJA

Przeprowadzanie napraw zlecać tylko osobom wykwalifikowanym; podczas doglądu i konserwacji przestrzegać instrukcji obsługi.

7. NASTĘPSTWA NIEPRZESTRZEGANIA

Konsekwencje zdrowotne: poranienie, zachorowanie

Data:

Podpis:

